

EDUSKUNNAN VASTAUS 273/2002 vp

Hallituksen esitys laiksi eläinsuojelulain muuttamisesta

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laiksi eläinsuojelulain muuttamisesta (HE 209/2002 vp).

Valiokuntakäsittely

Maa- ja metsätalousvaliokunta on antanut asia-
ta mietinnön (MmVM 15/2002 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lausuman:

Eduskunta edellyttää, että parhaillaan valmisteltavina olevissa maatilainves-
tointeja koskevissa kansallisissa säännök-
sissä mahdollistetaan avustusten ja kor-
kotukilainojen myöntäminen tilapakkaa-
moiden kananmunien merkintälaitteiden
hankintaan.

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lain:

Laki

eläinsuojelulain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 4 päivänä huhtikuuta 1996 annetun eläinsuojelulain (247/1996) 20 ja 26 § sekä 54 §:n
2 momentti, sellaisena kuin niistä on 54 §:n 2 momentti laissa 594/1998, sekä
lisätään 1 §:ään uusi 3 momentti, lakiin uusi 20 a, 20 b ja 26 a § sekä 30 §:ään, sellaisena kuin se
on osaksi laissa 662/1999, uusi 4 momentti seuraavasti:

1 §

Lain tarkoitus

— — — — —
Tällä lailla pannaan myös täytäntöön luon-
nonvaraisten eläinten pitämisestä eläintarhassa
annettu neuvoston direktiivi 1999/22/EY.

20 §

Eläintarhat ja pysyvät eläinnyttelyt

Eläintarhalla tarkoitetaan tässä laissa sellais-
ta pysyvää laitosta, jossa pidetään yleisölle näyt-
teillä pääasiassa luonnonvaraisiin eläinlajeihin
kuuluvia eläimiä. *Pysyvällä eläinnyttelyllä* tar-

koitetaan pysyvää laitosta, jossa pidetään yleisölle näytteillä yksinomaan tai pääasiassa muita kuin luonnonvaraisiin eläinlajeihin kuuluvia eläimiä tai jossa näytteillä pidettävä luonnonvaraisten eläinten tai eläinlajien määrä on vähäinen.

Eläimiä saadaan pitää näytteillä eläintarhassa tai pysyvässä eläinnäyttelyssä vain lääninhallituksen luvalla. Lupa eläintarhan ja pysyvän eläinnäyttelyn pitämiseen on haettava sen läänin lääninhallitukselta, jonka alueella eläintarha tai pysyvä eläinnäyttely sijaitsee.

Eläintarhan tulee osaltaan edistää luonnonvaraisen eläimistön suojelua ja biologisen monimuotoisuuden säilymistä. Tässä tarkoituksessa eläintarhan tulee antaa yleisölle tietoa näytteillä pidettävistä lajeista ja niiden luonnollisista elinolosuhteista. Eläintarhan tulee lisäksi osallistua:

- 1) eläinlajien suojelua edistävään tutkimukseen;
- 2) eläinlajien suojelutaitoihin liittyvään koulutukseen;
- 3) lajien suojeluun liittyvään tietojen vaihtoon; tai
- 4) milloin se on tarkoituksenmukaista, eläinlajien vankeudessa kasvattamiseen, kannan uudelleen istuttamiseen tai lajien luontoon palauttamiseen.

Sen lisäksi, mitä 39 §:ssä säädetään tarkastuksesta, lääninhallituksella on oikeus tarkastaa 3 momentissa tarkoitettujen vaatimusten noudattamista eläintarhassa.

20 a §

Sirkukset ja kiertävät eläinnäyttelyt

Eläimiä saadaan käyttää sirkuksessa ja muussa siihen verrattavassa näytöksessä, jossa näytetään eläimille opetettuja taitoja, sekä pitää näytteillä kiertävässä eläinnäyttelyssä vain lääninhallituksen luvalla. Jos jollekin eläinlajille ei voida käytettävissä olevan tietämyksen mukaan järjestää eläinsuojelullisesti hyväksyttävissä olosuhteita sirkuksessa tai muussa siihen verrattavassa näytöksessä tai kiertävässä eläinnäyttelyssä tai jos jonkin eläinlajin käyttämistä sirkuksessa tai muussa siihen verrattavassa näytöksessä ei

voida käytettävissä olevan tietämyksen mukaan pitää eläinsuojelullisesti hyväksyttävänä, maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan kieltää eläinlajin käyttäminen sirkuksessa tai muussa siihen verrattavassa näytöksessä tai pitäminen näytteillä kiertävässä eläinnäyttelyssä.

Lupa kotimaisen sirkuksen tai muun siihen verrattavan näytöksen taikka kiertävän eläinnäyttelyn pitämiseen on haettava sen läänin lääninhallitukselta, jonka alueella on sirkuksen tai muun siihen verrattavan näytöksen taikka eläinnäyttelyn omistajan kotipaikka. Lupa ulkomaisen sirkuksen tai muun siihen verrattavan näytöksen taikka kiertävän eläinnäyttelyn pitämiseen on haettava sen läänin lääninhallitukselta, jonka alueelta ulkomainen sirkus, muu siihen verrattava näytös tai kiertävä eläinnäyttely tulee maahan.

20 b §

Eläintarhaa, pysyvää tai kiertävää eläinnäyttelyä ja sirkusta koskeva lupahakemus, luvan myöntäminen ja peruuttaminen

Eläintarhaa, pysyvää tai kiertävää eläinnäyttelyä ja sirkusta koskevasta lupahakemuksesta tulee käydä ilmi:

- 1) toiminnan kohteena olevat eläinlajit ja eläinmäärät;
- 2) selvitys eläinten pitopaikoista; sekä
- 3) selvitys siitä, kuinka eläinten hoito on tarkoitus järjestää.

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, eläintarhalupaa koskevasta lupahakemuksesta tulee käydä ilmi se 20 §:n 3 momentissa tarkoitettu luonnonvaraisen eläimistön suojelun ja biologisen monimuotoisuuden säilyttämistä tarkoittava tehtävä, johon laitos tulee osallistumaan. Sirkusta koskevaan lupahakemukseen tulee liittää kuvaus niistä ohjelmanumeroista, joihin eläimet osallistuvat, ja selvitys siitä, mitä temppeja eläimet näytöksessä suorittavat.

Lupa eläintarhan, pysyvän tai kiertävän eläinnäyttelyn tai sirkuksen pitämiseen myönnetään, jos toiminta täyttää tässä laissa ja sen nojalla eläinten pitopaikoille ja hoidolle asetettavat vaatimukset. Eläintarhaluvan edellytyksenä on li-

säksi 20 §:n 3 momentissa säädettyjen vaatimusten täyttyminen ja sirkusluvan edellytyksenä eläinten kohtelulle tässä laissa tai sen nojalla asetettavien vaatimusten täyttyminen. Lupa voidaan liittää eläinsuojelun kannalta tarpeellisia ehtoja. Lupa voidaan peruuttaa ja laitos tai sen osa sulkea, jos toiminnanharjoittaja olennaisella tavalla rikkoo tässä laissa tai sen nojalla asetettavia eläinsuojeluvaatimuksia tai lupaehtoja taikka jos toiminta ei enää täytä luvan myöntämisen edellytyksiä ja toiminnanharjoittaja ei korjaa epäkohtia valvontaviranomaisen asettamassa kohtuullisessa määräajassa. Lupa voidaan kuitenkin peruuttaa ja laitos tai sen osa sulkea välittömästi, jos eläinten hyvinvoinnin turvaaminen sitä välttämättä edellyttää. Läninhallituksen on tarkastettava eläintarha, pysyvä eläinnäyttely, kiertävä eläinnäyttely sekä sirkus ennen toiminnan aloittamista ja ennen luvan peruuttamista tai muuta luvan sisältöä merkittävästi muuttavan tai luvan voimassaoloaikaa koskevan asian ratkaisemista. Läninhallituksen on valvottava lupaehtojen noudattamista säännöllisin tarkastuksin.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä:

1) eläintarhassa, pysyvässä tai kiertävässä eläinnäyttelyssä tai sirkuksessa pidettävien eläinten pitopaikoille ja hoidolle sekä kohtelulle asetettavista eläinsuojeluvaatimuksista;

2) eläintarhoille 20 §:n 3 momentissa säädettyjen luonnonvaraisen eläimistön suojelun ja biologisen monimuotoisuuden säilymistä edistävien tehtävien tarkemmasta sisällöstä.

26 §

Luettelon pitäminen

Toiminnan harjoittajan on pidettävä ajan tasalla olevaa luetteloa 20, 20 a, 21, 23 ja 24 §:ssä mainitun toiminnan kohteena olevista eläinlajeista ja eläimistä. Luettelo on vaadittaessa esitettävä 3 luvussa mainituille valvontaviranomaisille ja eläinsuojeluvalvojalle. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä luettelon pitämisestä ja siihen merkittävistä tiedoista.

26 a §

Kanalarekisteri

Ihmisravinnoksi tarkoitettuja kananmunia saadaan markkinoille saattamista varten tuottaa vain sellaisessa tuotantolaitoksessa, joka on merkitty maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskuksen kanaloiden valvontaa varten pitämään rekisteriin (*kanalarekisteri*). Kanalarekisteri on maaseutuelinkeinorekisteristä annetussa laissa (1515/1994) tarkoitettuna maaseutuelinkeinorekisterin alarekisteri.

Kanalarekisteriin merkitsemistä varten 1 momentissa tarkoitettuna tuotantolaitoksen omistajan tulee ilmoittaa tuotantolaitoksen sijaintikunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle:

- 1) tuotantolaitoksen nimi ja osoite;
- 2) tuotantolaitoksen omistajan nimi ja osoite;
- 3) munivista kanoista vastuussa olevan luonnollisen henkilön (*kanojen pitäjä*) nimi ja osoite, jos kanojen pitäjä on muu kuin tuotantolaitoksen omistaja;
- 4) tuotantolaitoksen tuotantotapa (*ulko-kanala, lattiakanala, häkkikanala, luonnonmukainen tuotanto*); sekä
- 5) kuinka monta lintua tuotantolaitoksessa voidaan enintään pitää kerrallaan ja jos käytössä on erilaisia tuotantotapoja, kuinka monta lintua tuotantolaitoksessa voidaan enintään pitää kerrallaan kutakin tuotantotapaa kohden.

Edellä 2 momentissa tarkoitettujen tietojen rekisteriin merkitsemisen yhteydessä maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskus antaa tuotantolaitokselle neuvoston direktiivin 1999/74/EY soveltamisalaan kuuluvien muniivien kanojen tuotantolaitosten rekisteröinnistä annetun komission direktiivin 2002/4/EY mukaisen tunnistenumeron, joka merkitään kanalarekisteriin. Jos tuotantolaitoksia on useampia, kullekin laitokselle annetaan oma tunnistenumero.

Tuotantolaitos on rekisteröitävä viipymättä, kun 2 momentissa edellytetyt tiedot on toimitettu rekisterin pitäjälle. Rekisteriin merkittävissä tiedoissa tapahtuvista muutoksista tulee ilmoittaa viipymättä rekisteriin merkittäväksi. Rekisteriin merkityt tiedot poistetaan rekisteristä vuo-

den kuluttua toiminnan harjoittamisen lopettamista koskevasta ilmoituksesta.

Kanalarekisteriin sovelletaan maaseutuelinkeinorekisteristä annettua lakia. Sen lisäksi, mitä mainitun lain 3 §:ssä säädetään rekisterin käyttämisestä, tässä laissa tarkoitetuilla valvontaviranomaisilla on oikeus valvontaa varten käyttää rekisteriä. Jos ihmisravinnoksi tarkoitettuja kananmunia toimitetaan markkinoille tuotantolaitoksesta, joka ei ole rekisteröitynyt, voi elintarvikelain (361/1995) mukainen valvontaviranomainen ryhtyä kyseisten kananmunien osalta pakkotoimiin noudattaen elintarvikelain 8 ja 10 luvussa säädettyä menettelyä.

30 §

Lupa eläinten kuljettamiseen ja eläinkuljettajarekisteri

Sen estämättä, mitä 1 momentissa tai muualla laissa säädetään Euroopan yhteisön ulkopuolisesta valtiosta, eläinten kuljettamiseen Suomeen tai Suomen alueen kautta noudatetaan Norjan osalta Euroopan unionin jäsenvaltioita koskevia vaatimuksia.

54 §

Eläinsuojelurikkomus

Eläinsuojelurikkomuksesta tuomitaan myös se, joka tahallaan tai huolimattomuudesta

1) rikkoo 12 §:ssä tarkoitettua valmistus-, maahantuonti-, myynti- tai luovutuskieltoa taikka 7 §:n 3 momentissa, 13 §:n 1 momentissa, 16 §:n 3 momentissa tai 18, 19, 22, 25 tai 27 §:ssä tarkoitettua tai mainittujen säännösten nojalla annettua kieltoa,

2) rikkoo eläintenpitokieltoa tai toimii toisen välikätenä eläintenpitokiellon kiertämiseksi tai

3) laiminlyö 13 §:n 2 momentissa, 14 §:ssä, 16 §:n 1 momentissa, 17 §:ssä, 20 §:n 2 momentissa, 20 a §:n 2 momentissa, 21 §:n 2 tai 3 momentissa, 23, 24, 26, 29 tai 30 §:ssä taikka 31 §:n 1 momentissa tai 64 §:ssä tarkoitettun tai mainittujen säännösten nojalla asetetun velvollisuuden.

Tämä laki tulee voimaan 31 päivänä maaliskuuta 2003.

Tämän lain voimaan tullessa toimivan laitoksen, joka täyttää 20 §:n 1 momentissa tarkoitettun eläintarhan määritelmän, tulee 30 päivään syyskuuta 2003 mennessä järjestää toimintansa siten, että yleisölle annetaan tietoa näytteillä olevista lajeista ja niiden luonnollisista elinolosuhteista. Lisäksi tällaisen laitoksen tulee lupaehtojen tarkistamista varten ilmoittaa 30 päivään syyskuuta 2003 mennessä luvan myöntäneelle lääninhallitukselle siitä 20 §:n 3 momentissa tarkoitettua luonnonvaraisen eläimistön suojelua ja biologisen monimuotoisuuden säilymistä edistävistä tehtävistä, johon laitos tulee osallistumaan. Luvan myöntänyt lääninhallitus tarkistaa vuoden 2003 loppuun mennessä ilman eri hakemusta eläintarhaa ja pysyvää eläinnäytelyä koskevat luvat tämän lain mukaisiksi.

Tämän lain voimaan tullessa toiminnassa olevien 26 a §:n 1 momentissa tarkoitettujen kananmunien tuotantolaitosten tulee ilmoittaa 26 a §:n 2 momentissa tarkoitettut tiedot kanalarekisteriin merkittäväksi 30 päivään huhtikuuta 2003 mennessä. Edellä tarkoitettuun määräaikaan mennessä ilmoituksen tehnyt tuotantolaitos tulee rekisteröidä 31 päivään toukokuuta 2003 mennessä. Ihmisravinnoksi tarkoitettuja kananmunia ei saada 1 päivästä kesäkuuta 2003 lukien tuottaa markkinoille saattamista varten sellaisessa tuotantolaitoksessa, jota ei ole merkitty kanalarekisteriin.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 10 päivänä helmikuuta 2003
